

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Achizițiile publice durabile

*Valoare pentru azi,
impact pentru mâine*

Morari Olga, Direcția politici în domeniul achizițiilor publice

Chișinău, 2026

Ce reprezintă achizițiile durabile?

Un proces prin care autoritățile publice urmăresc să obțină bunuri, servicii și lucrări cu impact redus asupra mediului și cu beneficii sociale și economice pe întreg ciclul de viață, comparativ cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție principală.

De la cel mai mic preț

La cea mai bună valoare
pe termen lung

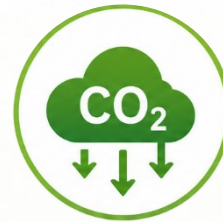
Importanța achizițiilor durabile

- Protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice
- Utilizarea eficientă a banilor publici
- Stimularea economiei locale și a inovației
- Crearea de noi locuri de muncă și progresul social
- Alinierea la standardele Uniunii Europene

Reduce consumul
de energie și resurse

Diminuează
emisiile și poluarea

Oferă economii
pe termen lung

Sprijină dezvoltarea
unei economii sustenabile

Încurajează inovarea
și tehnologiile verzi

ACHIZIȚIE CLASICĂ		ACHIZIȚIE DURABILĂ
Criteriu principal: prețul cel mai scăzut	➔	Criteriu principal: cea mai bună valoare pe termen lung
Se analizează costul inițial	➔	Se analizează costul pe ciclul de viață
Fără evaluarea impactului asupra mediului	➔	Impact redus asupra mediului și resurselor
Criterii minime obligatorii	➔	Criterii de sustenabilitate (mediu, social, economic)
Beneficii pe termen scurt	➔	Beneficii economice, sociale și de mediu pe termen lung

Cadrul normativ

La nivel internațional, achizițiile durabile reprezintă un instrument important pentru promovarea economiei verzi și a responsabilității sociale.

TENDINȚE INTERNAȚIONALE

- Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale ONU
- Standardele ISO 20400 - Achiziții durabile
- Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice

POLITICI UE PRIVIND ACHIZIȚIILE VERZI

- Planul de Acțiune al UE pentru Economia Circulară
- Pactul Verde European
- GPP - Green Public Procurement

REVEDERI NAȚIONALE RELEVANTE PRIVIND ACHIZIȚIILE VERZI

- Strategia Națională de Dezvoltare Moldova Europeană 2030
- Strategia de mediu pentru anul 2030
- Programul Național de Dezvoltare a sistemului de Achiziții Publice

Altele:

- Taxonomia pentru dezvoltare durabilă
- Lege privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante, în sprijinul unei mobilități cu emisii scăzute

Programul Național de Dezvoltare a Sistemului de Achiziții Publice pentru anii 2023–2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023

Aliniat la **Obiectivul 7 „Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente”** din cadrul Strategiei „Moldova Europeană 2030

Obiective specifice ale Programului:

Obiectivul 3

Crearea unui sistem integrat de achiziții, axat pe aspecte sociale, de mediu, inovare și performanță.

Obiectivul 4

Promovarea unei politici unitare pentru realizarea unor achiziții eficiente din punct de vedere economic și social.

Cadrul normativ

Cadrul normativ

Articolul 73¹

Autoritățile contractante pot include în contracte condiții pentru susținerea:

- formării profesionale;
- protecției mediului;
- dezvoltării rurale;
- diferitor grupuri sociale și întreprinderi

Articolul 37 alin. (14)

Condiții speciale de executare a contractului destinate obținerii unor efecte sociale sau de mediu și promovării dezvoltării durabile, în măsura în care acestea respectă legislația UE

Articolul 37 alin. (15)

Autoritățile contractante pot solicita etichete specifice în specificațiile tehnice, criteriile de atribuire sau condițiile de executare a contractului, pentru respectarea standardelor de mediu, sociale sau a altor standarde

Cadrul normativ

ORDINUL MF NR. 69/2021

Achiziții publice de lucrări

Gestionarea deșeurilor

- colectare selectivă;
- reciclare;
- reutilizarea materialelor.

Materiale sustenabile

- materiale cu impact redus asupra mediului;
- aprovizionare durabilă;
- materiale reciclabile.

Eficiență energetică

- construcții eficiente energetic;
- controlul consumului de energie;
- sisteme inteligente.

Energie regenerabilă

- panouri fotovoltaice;
- surse cu emisii reduse de carbon;
- sisteme energetice moderne.

Clădiri eficiente

- utilizarea eficientă a resurselor;
- performanță energetică;
- soluții durabile de construcție.

ORDINUL MF NR. 115/2021

Achiziții publice de bunuri și servicii

Reciclare și reutilizare

- produse reutilizabile;
- ambalaje reutilizabile;
- reciclarea produselor.

Produse ecologice

- hârtie reciclată;
- produse fără substanțe periculoase;
- produse organice.

Eficiență energetică

- echipamente cu clasă energetică superioară;
- consum redus de energie.

Transport verde

- vehicule electrice;
- combustibili alternativi;
- reducerea emisiilor.

Durată de viață extinsă

- garanții extinse;
- piese de schimb;
- cost redus de întreținere.

Legea nr. 325/2025 - Elemente noi privind achizițiile durabile

Legea nr. 325/2025 marchează tranziția către un sistem modern de achiziții publice bazat pe sustenabilitate, performanță și valoare pe termen lung

Articolul 42 alin. (8)

Autoritatea contractantă are dreptul să impună în documentația de atribuire condiții speciale de îndeplinire a contractului de achiziție publică, prin care se urmărește obținerea unor efecte de ordin:

- social
- protecția mediului
- promovarea dezvoltării durabile

!!! în măsura în care acestea sunt compatibile cu actele normative naționale sau cu dispozițiile de drept internaționale în domeniile mediului, dezvoltării durabile, social și al muncii la care Republica Moldova este parte

Legea nr. 325/2025 - Elemente noi privind achizițiile durabile

Articolul 67 alin. (20)

Categoriile de bunuri, de servicii sau de lucrări care, în funcție de politicile din domeniile mediului, dezvoltării durabile, social și al muncii, contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în Republica Moldova, inclusiv prin

- contribuția la dezvoltarea regională echilibrată,
- integrarea într-un lanț de aprovizionare scurt și
- promovarea întreprinderilor mici și mijlocii,

pentru care se aplică criteriile de atribuire cel mai bun raport calitate-preț sau cel mai bun raport calitate-cost, ***precum și factorii de evaluare, ponderea relativă a fiecărui factor de evaluare și algoritmul de calcul sau metodologia concretă de punctare se aprobă de către Guvern.***

Domenii prioritare

“

Articolul 78 alin. (2)

Criteriile de atribuire utilizate pentru atribuirea contractelor de achiziții publice având ca obiect **servicii sociale și alte servicii specifice** sunt cel mai bun raport calitate-preț sau cel mai bun raport **calitate-cost**, ținându-se seama de criteriile de **calitate și de durabilitate** ale serviciilor sociale în cauză.

EXEMPLE DE SERVICII VIZATE

Servicii
sociale

Servicii
educaționale

Servicii
medicale

Servicii
culturale

Servicii
sportive

Servicii de
alimentație

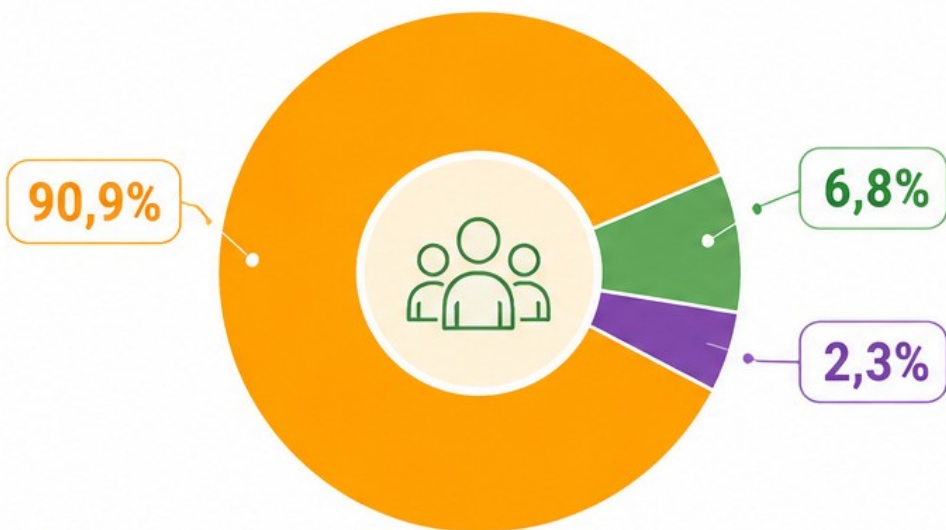

OBIECTIV:

Alegerea ofertei care oferă cea mai bună valoare pentru bani, prin îmbinarea optimă dintre cost, calitate și durabilitate

NIVELUL DE MOTIVAȚIE PERSONALĂ pentru achiziții publice durabile

90,9% – Interesați și gata să învețe mai mult

Majoritatea respondenților sunt motivați și dornici să învețe.

6,8% – Entuziaști, pregătiți să elaborez un caiet de sarcini verde

O parte dintre respondenți sunt foarte motivați și gata să acționeze.

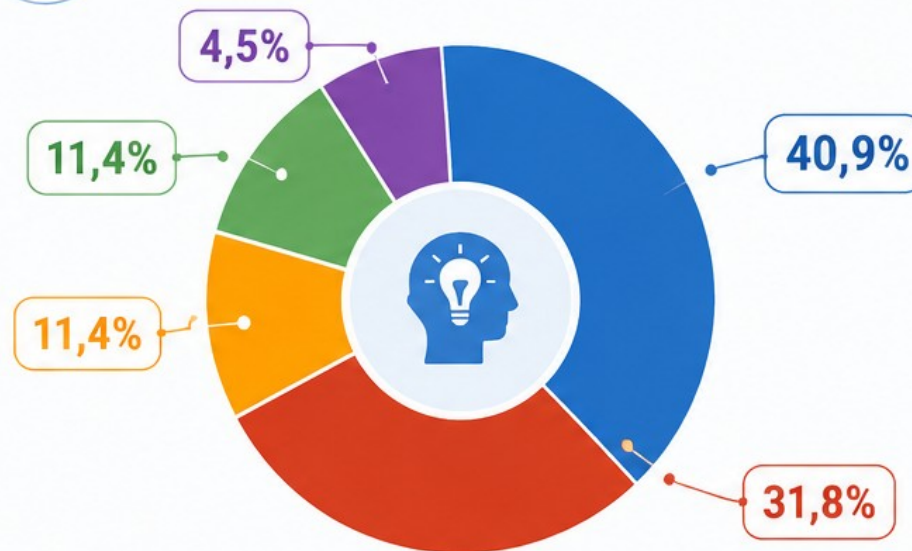

2,3% – Am experiență în APD și sunt gata să o împărtășesc

Respondenți cu experiență, dispuși să contribuie și să susțină colegii.

NIVELUL DE CUNOAȘTERE a achizițiilor publice durabile

40,9% – Cunosc conceptele de bază

31,8% – Am cunoștințe, dar nu am aplicat încă SPP în practică

11,4% – Aplic SPP ocazional

11,4% – Aplic SPP în mod regulat

4,5% – Promovez practicile SPP în cadrul organizației mele

Preocupări legate de aplicarea APD

PRINCIPALELE OBSTACOLE ÎN IMPLEMENTAREA ACHIZIȚIILOR PUBLICHE DURABILE

- 1 Lipsa instrumentelor și sprijinului
ghiduri, criterii, proiecte pilot,
sprijin din partea colegilor **45,5%**

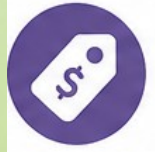
- 2 Disponibilitate limitată a produselor /
serviciilor durabile **40,8%**
ofertă insuficientă pe piață

- 3 Capacitate și expertiză insuficientă
necesitatea instruirii personalului **36,4%**

- 4 Lipsa conștientizării beneficiilor
beneficii insuficient cunoscute **36,4%**

- 5 Produsele/serviciile/lucrările durabile
sunt prea scumpe **31,8%**
accent pe costul inițial

DOMENII PRIORITARE PENTRU APLICAREA ACHIZIȚIILOR DURABILE

- Construcții și
infrastructură **69%**

- Managementul
deșeurilor **59%**

- Transport și
mobilitate **47%**

- Energie **43%**

- Echipamente IT **35%**

- Alimentație
publică **29%**

- Mobilier și echipamente
de birou **20%**

- Altele **4%**

Obstacole și soluții

OBSTACOLE

- X Lipsa cunoștințelor și a experienței
- X Lipsa criteriilor și metodologiilor standardizate
- X Percepția prețului mai mare
- X Lipsa datelor și a instrumentelor de evaluare
- X Capacități administrative limitate

SOLUȚII

- ✓ Instruire și schimb de bune practice
- ✓ Elaborarea normelor și ghidurilor
- ✓ Analiza costului pe ciclul de viață
- ✓ Instrumente și baze de date relevante
- ✓ Suport instituțional

Practica altor state

ITALIA

Dezvoltarea competențelor și profesionalizare

- ✓ Cursuri specializate pentru autoritățile contractante
- ✓ Exerciții practice și instrumente online
- ✓ Rețea națională de experți GPP
- ✓ Integrarea criteriilor de mediu în formarea continuă

Peste 10 000 de funcționari instruiți în domeniul achizițiilor publice verzi.

OLANDA

Valoare socială și inovare

- ✓ Criterii sociale obligatorii în contractele publice
- ✓ Conceptul „Social Return” – beneficii pentru comunitate și incluziune
- ✓ Sprijin pentru IMM-uri și întreprinderi sociale
- ✓ Orientare spre inovație și soluții durabile

Achizițiile publice contribuie la incluziunea socială și la crearea de locuri de muncă.

Practica altor state

NORVEGIA

Diligență și responsabilitate în lanțul de aprovizionare

- ✓ Exigențe privind drepturile omului și condițiile de muncă
- ✓ Diligență în lanțul de aprovizionare (due diligence)
- ✓ Criterii de mediu ambițioase pentru produse, servicii și lucrări
- ✓ Transparență și monitorizare continuă

Achizițiile publice susțin standarde ridicate de etică și protecția mediului la nivel global.

FRANȚA

Pionier în achiziții verzi

- ✓ Plan Național pentru Achiziții Durabile 2022–2025
- ✓ Obiective obligatorii pentru categoriile prioritare
- ✓ Instrumente centralizate: platforme, ghiduri, clauze standard
- ✓ Măsurarea impactului și indicatori clari

Țintă: 100% criterii de mediu în toate achizițiile publice până în 2025.

Obiectivul

Promovarea utilizării achizițiilor publice durabile ca instrument strategic pentru dezvoltare durabilă și armonizarea cadrului național cu standardele și practicile Uniunii Europene

REZULTATE URMĂRITE

- Consolidarea cadrului normativ și instituțional
- Integrarea criteriilor de sustenabilitate în procesul de achiziții publice
- Creșterea capacităților autorităților contractante
- Utilizarea eficientă a resurselor publice
- Reducerea impactului asupra mediului
- Promovarea inovării și a economiei verzi

Ce urmează să implementăm?

1. Elaborarea ghidurilor metodologice

Crearea unui set de ghiduri și recomandări practice pentru autoritățile contractante privind aplicarea achizițiilor publice durabile, aliniate la legislația națională și la standardele europene

2. Integrarea criteriilor de sustenabilitate

Includerea criteriilor de mediu, sociale și de inovare în documentațiile standard de atribuire, pentru a asigura achiziții publice responsabile și orientate spre rezultate durabile

3. Elaborarea specificațiilor tehnice

Dezvoltarea specificațiilor tehnice care includ criterii de mediu, sociale și de inovare, pentru a orienta achizițiile către produse, servicii și lucrări cu impact pozitiv și performanță sustenabilă

Ce urmează să implementăm?

4. Dezvoltarea programelor de instruire

Elaborarea și implementarea programelor de instruire pentru autoritățile contractante, pentru a consolida cunoștințele și competențele necesare în domeniul achizițiilor publice durabile

5. Implementarea activităților pilot

Derularea de proiecte pilot în instituții selectate pentru testarea și validarea abordărilor de achiziții durabile și promovarea bunelor practici prin schimb de experiență și replicare

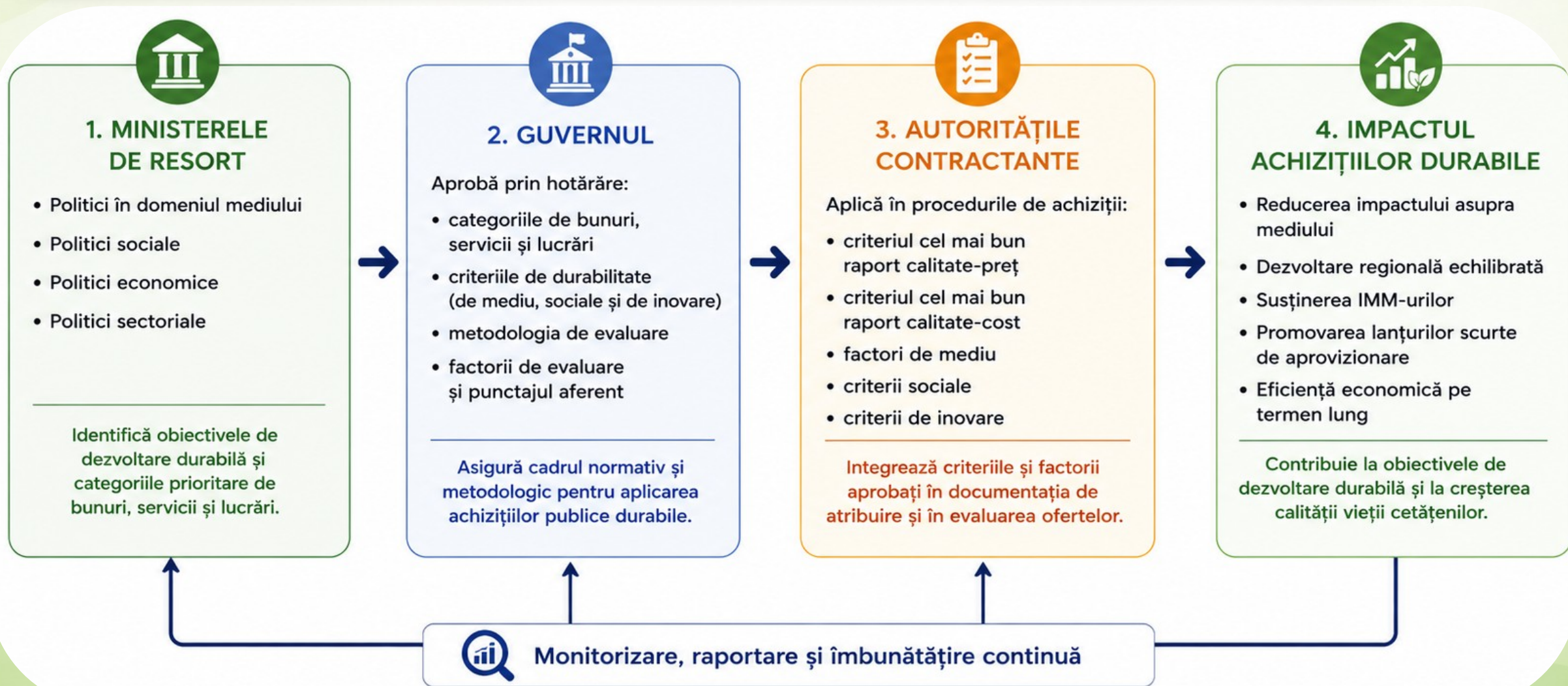

6. Dezvoltarea mecanismelor de monitorizare

Stabilirea și utilizarea indicatorilor de performanță și a instrumentelor de monitorizare și evaluare pentru a măsura impactul și progresul în implementarea criteriilor durabile

Cum implementăm?

Ministerul Finanțelor (MF)

**ESTE ÎN PROCES
DE ELABORARE**

a **Hotărârii Guvernului**
pentru aprobarea
Normelor metodologice
de punere în aplicare
a Legii nr. **325/2025**
privind achizițiile publice.

Normele metodologice vor stabili:

Lista bunurilor,
serviciilor și
lucrărilor

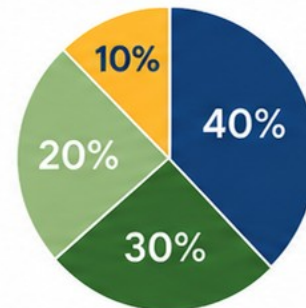
Categoriile de bunuri,
servicii și lucrări pentru
care se aplică criteriile
și metodologia.

Factorii
de evaluare

Factorii relevanți
pentru evaluarea
ofertelor.

Ponderea
factorilor

Ponderile (procentele)
alocate fiecărui factor
de evaluare.

Formulele
de evaluare

Formulele utilizate
pentru calcularea
punctajelor ofertelor.

Concluzii

Implementarea achizițiilor publice durabile necesită un echilibru între angajamentul instituțional, instrumentele practice, coordonarea interinstituțională, implicarea pieței și dezvoltarea competențelor profesionale.

Instituțiile de control și suport metodologic au un rol esențial pentru aplicarea uniformă și eficientă a criteriilor de sustenabilitate în procedurile de achiziții publice.

Achizițiile durabile trebuie să treacă de la nivel de politică la aplicare practică prin proiecte pilot, criterii standardizate, cost pe ciclul de viață, documentații-model și monitorizarea rezultatelor.

Piața și operatorii economici se adaptează gradual pe măsura creșterii cererii pentru produse, servicii și lucrări durabile, ceea ce va conduce la soluții mai competitive și mai accesibile.

Instituțiile de control și suport metodologic au un rol esențial pentru aplicarea uniformă și eficientă a criteriilor de sustenabilitate în procedurile de achiziții publice.

Republica Moldova se aliniază treptat practicilor europene și OECD prin dezvoltarea cadrului normativ, elaborarea metodologiilor și promovarea achizițiilor publice durabile.

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Vă mulțumim pentru atenție!

Pentru informații suplimentare:

olga.morari@mf.gov.md
(+373) 22 26 28-07